І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 21-го БЕРЕЗНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MARCH 21, 1974 No. 54. VOL. LXXXI.

НЕСТОР РІПЕЦЬКИЙ, ВИДАТНИЙ ПИСЬМЕННИК І ЖУРНАЛІСТ, ГОЛОВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ ПОМЕР У ТОРОНТО

сл. п. Нестор Ріпецький

Торонто. — У вівторок, 19-го березня ц.р. увечері тут на 55-ому році життя помер на удар серця видатний український еміграційний письменник і журналіст, голова Спілки Українських Журналістів Канади і голова Світової Федерації Українських Журналістів Нестор Ріпецький. Народжений 1919 року в Галичині, сл.п. Нестор Ріпецький закінчив гімназію у Станиславові і вже в студентських роках включився в літературну і журналістичну працю, початково під літературним псевдонімом Богдар Жарський. Покійний був автором збірок поезій „Кучеряві дні" (1936), „Шлях пілігрима" (1937), „Тривога" (1939), „Поворот" (1941), збірки переспівів з японської поезії „Пісні далеких островів" (1941), драм „Україна в крові" (1938), „Галя" (1947), повістей „Сонце сходить із Заходу" (1955), „Рік 33" (1967), як також збірок статтей „Думки на вітрі" (1941), „Хвилі шукають берегів" (1955). Був видавцем, редактором і співробітником багатьох українських часописів і журналів в краю й на еміграції, в тому також і „Свободи". В Канаді жив, починаючи з 1950 року і від того часу був активним членом УНСоюзу. Осиротив дружину Ірену сина Нестора, мол. доньку Раду і сестру Ярославу Яцушко. У хвилині, як друкувалась ця вістка, час і місце похоронів ще не були визначені.

Праві пероністи окупували два університети

Буенос Айрес, Аргентина. — Кілька соток студентів і університетських працівників, які належать до правої вітки пероністського руху, в понеділок, 18-го березня, окупували правничу школу Університету Буенос Айресу, вимагаючи призначення на пости деканів і університетських адміністраторів консервативних пероністів. Інша група правих пероністів захопила контролю над більшою частиною університету в місті Ля Пліта, 30 миль в південнозахідньому напрямі від столиці Аргентини. Думають, що це є початок наступу правих кіл проти аргентинських університетів, останніх твердинь лівих пероністів, Чистка пероністського руху вже усунула багато лівих пероністів із важливих постів у профспілках, федеральному та провінційних урядах.

УНС НА ШЛЯХУ ДО 90,000 ЧЛЕНІВ

Минулий рік позначився в історії Українського Народного Союзу придбанням майже п'яти тисяч нових членів і досягненням 89-000 загального числа членства цієї найстаршої, бо вже 80-літньої, й найбільшої української установи у вільному світі. Зовсім логічною метою цьогорічної короткої, бо чотиромісячної конвенційної кампанії є придбати стільки членів, щоб, покривши всі втрати в членах, дійти до часу конвенції бодай до рівного числа 90,000 членів.

Перші два з половиною місяці цієї нової кампанії дають надію, що намічена мета буде досягнена. Правда, ще не всі союзові організатори, а зокрема не всі конвенційні делегати приступили до живої участи в кампанії і ще не придбали обов'язкової „делеґатської десятки" членів, то все ж з кожним днем передові лави змагунів конвенційної кампанії збільшаються, а їх успіхи ростуть разом із збільшенням числом учасників змагання.

Великою спонукою для збільшення числа новозабезпеченевих членів УНС є нагороди, призначені для них у висоті від п'ятдесят до тисячі долярів.

Також для організаторів нових членів, крім звичайних нагород, в часі цієї конвенційної кампанії призначені спеціяльні нагороди. Це також заохочує до приспішення змагання і присвяти йому більше часу і енергії.

Внизу подані десять найбільш успішних учасників змагання за трьома групами Відділів, які поділено за числом їх членів, щоб всім організаторам дати рівну змогу придбати нагороду, однаково тим, що належать до великих, як і малих Відділів.

ПЕРЕДОВІ ЗМАГУНИ КОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ
в точковій системі за час від 1-го січня до 15-го березня

I. МАЛІ ВІДДІЛИ
до 75 членів:

Відд.	Ім'я і прізвище	точок
502	Данило Марцинюк	183
322	Андрій Кейбіда	165
478	Михайло Ополько	90
224	Йосиф Ірха	62
140	Іван Севич	60
184	Лідія Козак	56
169	Василь Стефурин	56
421	Бернард Корчинський	56
394	Михайло Романик	44
409	Дженет Боленд	42

II. СЕРЕДНІ ВІДДІЛИ
75 до 150 членів:

Відд.	Ім'я і прізвище	точок
492	Марія Юзвак	212
460	Павло Сахаревич	187
54	Василь Добчанський	93
489	Микола Шпитко	89
339	Василь Коруд	84
416	Катерина Онуфрик	70
454	Євфемій Омельченко	69
236	Михайло Скарпон	64
51	Михайло Ольшанський	58
486	Ярослав Блищак	55

III. ВЕЛИКІ ВІДДІЛИ
151 і більше членів:

Відд.	Ім'я і прізвище	точок
94	Роман Татарський	312
240	Михайло Кігічак	279
147	Іван Гуцайлюк	250
146	Григорій Корб'як	234
200	Іван Пригода	233
5	Микола Хоманчук	230
14	Михайло Отрок	176
458	Данило Пищ	175
219	Марія Юров	174
345	Михайло Каркоць	170

Президент Ніксон відкидає вимогу сенатора Баклі і поновно відмовляється резиґнувати

Гюстон, Техас. — Промовляючи у вівторок, 19-го березня в Гюстоні на конвенції працівників телебачення та радіо, президент Ніксон заявив, що він не думає резиґнувати, бо резиґнація могла б мати добрі наслідки щодо міжпартійної політики, то була б великою помилкою з погляду інтересів держави. Відповідаючи на запит кореспондента в справі вимоги сенатора Джеймса Баклі, щоб він зрезиґнував, президент Ніксон сказав, що нюйоркський сенатор має право висловити свою думку, але він, тобто Президент, із цією пропозицією не погоджується. Президент заявив, що сенатор Баклі може має рацію, коли твердить, що резиґнація була б „актом відваги", але більшою відвагою є боротися за те, у що людина вірить. Ці слова публіка привітала гучними оплесками. Президент Ніксон також сказав, що резиґнація „змінила б нашу форму уряду", бо така резиґнація під примусом, хоча він в нічому не провинився, довела б до такого послаблення посту президента, що в майбутньому інші президенти також були б змушені залишати свої пости, якби хтонебудь виступив із закидами проти них. „Я не бажаю причинитися до знищення президентури ЗСА", сказав президент Ніксон.

Ці слова Президента цілком противляться твердженням консервативного республіканського сенатора Дж. Баклі з Ню Йорку, який 8 годин раніше закликав президента Ніксона зрезиґнувати „для того, щоб зберегти президентуру ЗСА". Баклі, який досі завжди виступав в обороні президента Ніксона, сказав, що виголошує свою пропозицію „з великим жалем", але вважає, що резиґнація Президента є єдиним виходом з „Вотерґейтського багна". Він підкреслив, що його вимога не має на меті натякнути, що президент Ніксон поповнив будь-які „злочини", але вважає, що „імпічмент" Президента мав би дуже потрясаючий вплив на країну й тому пропонує, щоб президент зрезиґнував. Резиґнація, сказав нюйоркський сенатор, відразу зліквідувала б ціле питання „імпічменту" і Конгрес зміг би знову присвятитися своєму законодавчому ділу. На його думку, якщо Ричард Ніксон не зрезиґнує, то президентура може „вмерти" від тисячі ударів. „Щоб зберегти президентуру, Ричард Ніксон мусить зрезиґнувати з посту президента" — заявив сенатор Баклі.

Президент Ніксон повідомив, що не буде раціонування бензини

Гюстон, Техас. — Виступаючи на конвенції працівників телебачення та радіо, президент Ніксон у вівторок, 19-го березня, заявив, що у зв'язку із закінченням нафтового ембарґо не треба буде встановляти раціонування бензини. Президент також повідомив, що починаючи з неділі, 24-го березня, всі бензинові стації знову будуть відкриті та що вони одержать додаткові приділи бензини. Додаткові приділи пального одержать також індустріяльні підприємства та сільськогосподарський сектор. Але Президент зазначив, що ціни на бензину та інші нафтові продукти разу не впадуть, бо імпортована нафта коштує два рази стільки, як американська. Він також заявив, що проблема з пальним існуватиме до того часу, поки Америка не стане самовистачальною щодо пального.

Президент закликав Конґрес схвалити ряд енерґетичних законопроєктів.

Впродовж однієї години запитів і відповідей президент Ніксон відповів на 18 питань, які стосувалися закордонної та внутрішньої політики, а також Вотерґейтської афери.

ЗСА намагаються втримувати добросусідські відносини з арабськими державами та Ізраїлем

Гюстон. — В часі зустрічі з представниками преси і радіо 19-го березня, президент Ніксон у відповідь на запити кореспондентів ширше з'ясував американську політику і її цілі на Близькому Сході. Він зокрема підкреслив, що в ніякому випадку приязних відносин між ЗСА та Ізраїлем не можна інтерпретувати як неґативне, чи вороже відношення до ворогів Ізраїля на Близькому Сході, сусідніх з ним арабських держав. Політика ЗСА має на меті втримувати добрі взаємини з Ізраїлем і з його сусідами, бо тільки в цей спосіб Америка може позитивно причинитися до збереження миру на цьому обширі. ЗСА будуть в дальшому підтримувати незалежність і цілість ізраїльської держави, а одночасно будуть прямувати до того, щоб відновити добрі відносини не тільки з Єгиптом, але й з іншими країнами на Близькому Сході. „На довшу мету, — говорив Президент, — в інтересі Ізраїля і в інтересі всіх інших країн на Близькому і Середньому Сході є і має життьове значення те, щоб З'єднані Стейти відігравали там конструктивну і позитивну ролю". Президент Ніксон звернув також увагу на важливу ролю СССР на Близькому Сході, підкресливши, що там не „може бути тривалого миру, якщо проти цього буде Совєтський Союз". З цих міркувань ЗСА намагаються діяти у погодженні з СССР, бо і в інтересі ЗСА і в інтересі СССР є, щоб на Близькому Сходу був мир. „Ми не можемо знову, якщо тільки можемо цього уникнути, рискувати конфронтацію між надпотугами у цьому районі світу" — заявив президент Ніксон.

Охороняються перед совєтською розвідкою

Москва. — Французьке посольство в Москві мусіло побудувати у своєму будинку велику „клітку" — скляну кімнату з грубого на два сантиметри скла, в яку вміщається дванадцять осіб. За твердженнями французьких чинників, це одиноке місце в цілому будинкові, де урядовцям французького посольства можна говорити свобідно про секретні справи без страху, що їхні розмови підслухують совєтські шпигуни. Поза цією кімнатою, будинок посольства виповнений численними мікрофонами, які КҐБ повставляло в стіни, лямпи і де тільки вдалося. Для додаткового забезпечення і щоб абсолютно заглушитит розмови, які ведуть і в цій кімнатці, французи прикріпили до скляних стін свої мікрофони, через які при допомозі грамофонних пластинок передаються звуки веселого жіночого сміху, дзвонення чарок, тощо, створюючи тим самим враження, немов би в амбасаді відбувалось гучне прийняття. Французький „патент" мабуть в короткі стосуватимуть всі інші західні амбасади, щоб забезпечити себе перед можливістю совєтського шпигунства.

А українців ще не відкрили

Вашингтон. — Як повідомляє „Асошіейтед Пресс", Бюро перепису населення опублікувало відповідь американців на одне тільки питання: „Якого ви походження?" Виявилось, що предки 20,5 мільйонів американців — вихідці з Англії, Шотляндії й Уелсу; 22,5 млн. ґерманського походження, 16,4 млн. ірляндці; 9,2 млн. походять із еспаномовних країн; 8,8 млн. з Італії; 5,4 млн. з Франції; 5,1 млн. з Польщі; 2,2 млн. з Росії. Близько 18 мільйонів американців не вміли відповісти на це питання і не знають якого вони походження. Решта належить до інших етнічних груп. Українців, виходить, американці ще не відкрили.

АМЕРИКАНСЬКО-ЕВРОПЕЙСЬКІ ПРОТИРІЧНОСТІ МЕНШАЮТЬ

Вашингтон. — Упродовж одного тільки тижня на відтинку відносин між ЗСА і країнами Західньої Европи заіснували події, які погано віщували для майбутнього американсько-европейського союзу. Вислів цьому дав президент Ніксон у своїй промові в Чикаго 15 березня, гостро критикуючи політику країн Европейського Спільного Ринку. Разом з цим, президент Ніксон поінформував уряди Европейського Спільного Ринку, що він не поїде до Европи на зустріч до Брюсселю, де мало б відбутися підписання декларації принципів американсько-европейської співпраці. Така постава Уряду ЗСА виявилася досить радикальним ліком для плянів окремих европейських урядів, а в першій мірі Франції, йти власним шляхом, навіть якщо така політика вдаряє по союзові з Америкою. За словами нового британського міністра закордонних справ Джеймса Келаґана, критичні заввагі президента Ніксона щодо політики Західньої Европи спричинилися до викликання „кращого зрозуміння для реалізму в Европі". Джеймс Келаґан одночасно остеріг західньоевропейські уряди перед антиамериканськими виступами, вказуючи на те, що інтерес Европи є у збереженні близьких і приязних відносин з ЗСА. Так уполітику, заповів він, стосуватиме щодо ЗСА лейбористський британський уряд. З відносно „примирливими" заявами виступили також найвищі речники Франції — міністер закордонних справ Мішел Жобер і французький амбасадор у Вашингтоні Жак Косцюшко-Морізе. У цьому контексті окрему вимову має і той факт, що між ЗСА та Західньою Німеччиною досягнуто остаточно погодження щодо оплати коштів утримання в Европі американських військових частин. Західньонімецький уряд погодився покривати значну частину американських військових і оборонних коштів в Европі у сумі між 2-3 більйони долярів.

Про те, що американсько-европейське напруження почало обнижуватися, засвідчила найвимовніше чергова заява президента Ніксона з 19 березня у Гюстоні, де він у відповідь на запити кореспондентів поінформував, що Уряд ЗСА обстоюватиме втримування в Европі американських військ і буде протиставитися будь-яким проявам ізоляціонізму серед американського суспільства. Президент Ніксон, однак, все таки підкреслив, що питання американсько-европейських стосунків — двосторонній шлях і з боку европейських держав мусить бути виявлена добра воля для співробітництва на різних ділянках, в тому й на економічній.

СССР про европейсько-американський „конфлікт"

Відносне загострення у відносинах між ЗСА та Европейською Спільнотою дало привід для совєтських політичних коментаторів, які очевидно діють за дорученням совєтського уряду, заговорити про „передавненість" Атлянтійського Союзу. На сторінках совєтської преси появилися матеріяли, де говориться про глибокі протирічності між ЗСА та їхніми европейськими союзниками, мовляв, енерґетична криза винесла на поверхню все це, що досі було заховане перед суспільствами окремих країн. В газеті „Правда" з 17 березня, наприклад, коментатор Томас Колесниченко ширше пише у своєму огляді „міжнародного тижня" про „сутичку між ЗСА і Західньою Европою", мовляв, „енерґетична криза виявляє вплив на всю систему відношень у світі сучасного капіталізму".

64 держави на списку організації „Амнесті Інтернешенел"

Лондон. — Гуманітарна організація „Амнесті Інтернешенел", яка займається розслідуванням фактів тортурування політичних противників у різних державах світу, опублікувала свій 220 сторінковий звіт, в якому сказано, що в 1973 році 64 держави (з тоталітарними і демократичними системи) застосовувати політичний терор до своїх противників чи взагалі до політичних в'язнів. У цьому звіті між іншими країнами на першому місці згадується СССР, Ірляндію, Ізраїль, Чіле, Грецію, Туреччину й інші. „Амнесті Інтернешенел", як виходить зі звіту, інтервінювала в справах 15,000 в'язнів тільки в одному році і полагодила успішно багато прохань різних політичних і суспільно-громадських груп, які присилали на адресу організації свої умотивовані скарги. Багато з тих було неможливо полагодити, бо деякі держави, як СССР і його сателіти, відмовляються від співпраці з організацією „Амнесті Інтернешенал", вважаючи це „вмішуванням у їхні внутрішні справи".

АНСАМБЛІ „ГОМІН" І „ОРЛИК" З АНГЛІЇ ПОЧАЛИ СВОЄ КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ В ЗСА І КАНАДІ

Ню Йорк. — З Українського Конґресового Комітету інформують, що відомі українські европейські ансамблі „Гомін" і „Орлик" та соліст-бандурист Володимир Луців прибули до Монтреалю і там минулої суботи, 16-го березня, започаткували своє велике концертове турне по більших українських скупченнях в Канаді і ЗСА. Наступного дня, в неділю 17-го березня, вони дали концерт в Торонті, у вівторок, 19-го березня, концертували в Гамільтоні, в середу 20-го березня в Боффало, 21-го березня в Рочестері, 22-го березня концертуватимуть в Сиракюзах, в суботу, 23-го березня відбудеться їх концерт у Філядельфії, а в неділю 24-го березня в Ню Йорку. Концерти відбуваються під патронатом Ради для справ культури при СКВУ та УККА і КУК. Згідно з інформаціями, всі білети на їхні концерти у Філядельфії і Ню Йорку вже випродані. Український Конґресовий Комітет, який постарався про візи для цих ансамблів в рямках культурного обміну, привітав ці ансамблі окремим закликом, в якому сказано:

Хоровий ансамбль „Гомін"

ІЗ ПРИВІТАННЯ УККА АНСАМБЛІВ З АНГЛІЇ

З піснею на устах та з мистецьким танком, завітали до нас рідкі гості — мистецькі ансамблі з Великої Британії: Чоловічий хор „Гомін", народний балет „Орлик" і бандурист Володимир Луців. Ми їх сердечно привітаємо у всіх тих Громадах, де вони концертуватимуть.

Українська пісня народжувалася впродовж тисячі літ — там, де жив, страждав і боровся український нарід — біля домашнього вогнища і на згарищах побойовищ рідної землі, засіяної віками зерном і кров'ю.

В ній горить любов до Батьківщини! Виблискує слава героїчних днів! В ній кипуча пристрасть наших предків! В ній корінння і насіння долі України! З нею в бій йшли козацькі полки і свист шабель переплітувався із гомоном пісні!

Хор „Гомін" вже через чверть століття свого існування провів велику працю на полі поглиблиблення і поширення української культури в Европі. В парі із піснею понісся на сценах Европи український танок у виконанню народного балету „Орлик". З піснею і танком пролунала також і козацька дума у виконанню бандуриста Луціва.

Мистецьке турне цих ансамблів спонзорують у ЗСА дві центральні організації: Союз Українців у Великій Британії і Український Конґресовий Комітет Америки.

Ми переконані, що у всіх тих Громадах, де вони виступлять, наші гості зустрінуть щиру староукраїнську гостинність, на яку вони вповні заслуговують. Бо плекання культурних українських традицій спричиниться до зміцнення національної єдности в країнах нашого поселення поза межами далекої та близької нашому серцю України.

Вітаємо наших гостей і бажаємо їм якнайкращих успіхів!

Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки

Президія Секретаріяту СКВУ відбула наради, створить Комісії Фонду

Торонто. (СКВУ). — Чергові наради Президії Секретаріяту СКВУ відбулися тут 14-го березня 1974 р., зі співучастю представників Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради та Комітету Оборони Валентина Мороза, які звітували про діяльність своїх ресортів.

Покликаючися на рішення II Світового Конґресу в справі фінансування діяльности СКВУ, Президія винесла постанову про створення Комісії Фонду СКВУ. Комісія має оформити Фонд і опрацювати збіркову акцію. Окрім представників центральних українських представництв різних країн, до Комісії Фонду будуть запрошені представники більших українських фінансових установ.

Представник Комітету Оборони Валентина Мороза, який діє під патронатом Комісії Прав Людини СКВУ, інформував, що в ЗСА вже почали діяти відділи Комітету: Крайовий у Ню Йорку та місцевий в Детройті. Комітет поробить заходи, щоб відділи Комітету почали діяти теж у других країнах. В річницю уродин Валентина Мороза, яка припадає на 15-го квітня, Комітет плянує організувати акції збірок крови у більших осередках українського поселення.

У вислідї консультацій поміж СКВОР і Президією Секретаріяту рішено, що СКВОР буде користатися канцелярією Секретаріяту СКВУ для утримування зв'язків і співпраці з Крайовими Радами. Це уможливить пожвавлення діяльности СКВОР без потреби фінансування окремого бюра.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Satu·day & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За право виїзду для всіх

Під тиском світової опінії і в обличчі таких чи інших перешкод в реалізації вигідної для Москви політики детанту, совєтський режим був примушений не тільки скасувати в основному заборону виїзду — еміґрації совєтських громадян з СССР, але постійно збільшувати квоту цієї еміґрації, тобто кількість уділюваних дозволів на виїзд із Совєтського Союзу. Із 15 000 осіб в 1971 році кількість виїжджаючих з СССР збільшилася до 35 000 в минулому, 1973 році. Користали з цієї можливости здебільшого совєтські громадяни жидівської національности і жидівські кола у ЗСА розгортають серед членів Конгресу широку акцію за те, щоб збільшити еміґрацію з СССР принаймні до 100 000 осіб річно. Таку вимогу мав би підтримувати також і державний секретар Кіссінджер у розмовах з Брежнєвим і совєтським урядом під час недалеких своїх відвідин у Москві, куди вибирається незабаром і президент Ніксон.

Одночасно із масовим виїздом жидів із Совєтського Союзу, спрямованим до Ізраїлю, час від часу одержують дозвіл виїзду на Захід, до Франції, Англії, чи й ЗСА, деякі окремі провідні совєтські дисидентські діячі — письменники, науковці й інші спеціялісти, в тому числі й донедавні в'язні совєтських концтаборів чи тюрем. Так, минулого року переїхали на Захід совєтські письменники й науковці Сисявський, Єсенін-Вольпін, Медведєв та інші. В березні цього року дістав дозвіл на виїзд до Франції письменник-дисидент Владимір Максімов, востаннє ж опинився у Відні разом із своєю родиною провідний совєтський дисидент інженер-хемік Павло Літвінов, внук Максима Літвінова. Як і в рамцях масової еміґрації, обмеженої здебільшого до жидів, так і з цих індивідуальних виїздів користають здебільшого росіяни або жиди. Не було досі випадку, щоб одержав дозвіл на виїзд хтось з українських дисидентів, донедавніх політичних в'язнів чи й діячів української самооборони.

З того погляду заслуговує на широку підтримку і розгорнення відповідних заходів в урядових і конгресових колах ЗСА звернення Головного Уряду Українського Народного Союзу до відповідних міжнародних установ, зокрема при Об'єднаних Націях з заявою готовости покрити всі кошти переїзду на Захід та лікування Леоніда Плюща, Валентина Мороза й інших українських дисидентів, що їх здоров'я, а то й життя загрожене жорстокими умовами ув'язнення у совєтських концтаборах і психіятричних лікарнях. Це вони в першій мірі, перед усіма іншими мали б скористати із наявних можливостей виїзду і це їх звільнення в першу чергу мали б добиватися американські урядові чинники у своїх переговорах із совєтським режимом.

Право виїзду з СССР мусить бути поширене в ім'я гуманности на всіх без вийнятку потребуючих і бажаючих громадян Совєтського Союзу, зокрема ж тих, що караються за свої переконання і за свободу людей і народів.

Одним пострілом двох зайців

Двадцятиріччя початку освоєння цілинних земель в Казахстані та Російській Федерації, що його якраз тепер відзначають в СССР і у зв'язку з чим відбулося в Алма-Аті „урочисте засідання партійних, державних і сільськогосподарських органів" на чолі з Л. Брежнєвим та іншими членами Політбюра ЦК КПСС, — подія, яку треба розглядати під двома аспектами. З одного боку, йдеться про досягнення на відтинку сільського господарства, а з другого, на відтинку „інтернаціонального виховання" понад пів мільйона юнаків і дівчат з різних совєтських національних республік, що на практиці є тотожне з їхньою русифікацією упродовж останніх двох декад. Освоєння цілинних земель збільшило посівну площу СССР на 42 мільйони гектарів. В самому тільки Казахстані освоєно понад 25 мільйонів гектарів цілинної землі. Збільшення посівної площі дало додатковий збір зерна на понад 71 мільйон тонн. Крім того, на цілинних землях, як інформує совєтська преса, вдалося розвинути інтенсивне тваринництво, а також розбудувати цілу систему „велетенських аграрно-промислових комплексів". Очевидно, всі ці досягнення вдалося здобути з чималими затратами і з великими труднощами, про які тепер тільки дуже обережно натякнув у своїй промові Брежнєв і дещо пише совєтська преса, відзначуючи „геройський подвиг радянського народу".

Освоєння цілинних земель, як відомо, відбулося коштом практично всіх совєтських республік. З доручення партії на цілинні землі кинено перед двадцяти роками понад пів мільйона юнаків і дівчат, які в прямо неймовірних умовах мусіли відвойовувати в жорстокої північної природи мільйони гектарів пустарів. Але, висилаючи в Казахстан і на Сибір молодь з України, Білорусі, Прибалтики і інших совєтських республік, компартія СССР досягала одночасно ще однієї цілі, а саме — повного вимішання десятків національностей, які стали догідним об'єктом відомого русифікаторського експерименту, що відбувається в СССР на базі вимішування населення під кличем „інтернаціонального виховання трудящих". На цей аспект освоєння цілинних земель не призабув нагадати Брежнєв у своїй промові в Алма-Ата, про нього широко пише сьогодні совєтська преса, з признанням відзначаючи, що у висліді насильного перекидання десятків тисяч молодих людей з різних національних республік на цілинні землі можна було з успіхом перевірити ефективність політики вимішування населення, мовляв, у переселених на цілинні землі за роки оформились справді „інтернаціональні" риси характеру.

Коротко, Москві пощастило на цілинних землях одним пострілом убити одночасно двох зайців.

Брежнєв мав зустріч з керівництвом Грузинської ССР

Пицунда, Грузія. — При нагоді перебування тут генерального некретаря КПСС Брежнєва та членів совєтського уряду, відбулася з ними 11-го березня зустріч першого секретаря ЦК КП Грузії Е. А. Шеварнадзе, голови Президії Верховної ради Грузинської ССР Г. С. Дзоденідзе та голови Ради міністрів республіки Г. Д. Джавахішвілі. В часі зустрічі були обговорені, як інформують „Известия" з 13-го березня, поточні партійні справи, а також проблеми, зв'язані з виконуванням Грузією намічених господарських плянів. Брежнєв заявив грузинським партійно-республіканським керівникам, що в Грузії існують ще незаторкнені ресурси і що їх завданням є використати їх повністю в заходах над здійсненням намічених плянів.

М. Сосновський

ДИСИДЕНТИ І ДИСИДЕНТИЗМ В СССР

(1)

Під кінець 1962 року з нагоди появи повісти Александра Солженіцина „Один день в житті Івана Денисовича" орган ЦК КПСС „Правда" писав, що „розповідь Солженіцина часом нагадує нам мистецьку силу Толстого. До нашої літератури прийшов обдарований письменник з вийнятковим талантом". Не минуло вісім років з того часу, коли ця ж сама газета писала про цього ж Солженіцина, коли йому присуджено було Нобелівську премію: „Духовно-внутрішній еміґрант, чужий і ворожий до усього життя совєтського народу, Солженіцин був видвигнений на позицію „великого" російського письменника імперіялістичною пропагандою". Не цілих чотири роки пізніше у цій же газеті появилося кількарядкове офіційне повідомлення про депортацію, чи пак „видворення" А. Солженіцина з СССР з пізнішими додатковими „осуджуваннями" його окремими совєтськими громадянами, яким доручено розправитися з „відщепленцем"

Нобелівський лавреат А. Солженіцин став сьогодні клясичним зразком дисидентизму і дисидента. Останніх дванадцять років у його житті виявляють „техніку" зародження дисидентської настанови в людини в умовах авторитарно - тоталітарної державної системи, розвиток і закріплювання цієї настанови, в чому чи не вирішальну ролю відіграють в першій мірі речники самої політичної системи, а точніше їхні нібито оборонні заходи. Очевидно, для існування самої дисидентської настанови мусять існувати в даної людини особливі психологічні та інтелектуальні передумови. Не кожна людина може стати дисидентом, навіть якщо вона не згоджується з системою, бунтується у своєму нутрі проти неї. Коли в неї нема потрібних особистих передумов, вона при найменшому натиску „замкнеться" в собі, стане на шлях попутництва, зрезиґнує зі спротиву.

В останніх роках слова „дисидентизм" і „дисиденти" набрали широкої популярности і сьогодні вони є фактично синонімами спротиву будь - якій тоталітарній чи авторитарній системі, чи взагалі синонімами спротиву всяким намаганням затискати, здушувати вільну думку, вільну дискусію, критику тощо. Хоч „дисидентизм" і „дисидентів" прийнято пов'язувати безпосередньо з СССР і совєтською системою, то фактично це явище має набагато ширший аспект і з ним зустрічаємося практично у цілому світі, де тільки маємо справу з авторитарно-тоталітарними тенденціями. У всіх випадках суть проблеми ця сама, різниці тільки в наголошуванні „дисидентами" таких чи інших справ і питань, для яких немає нормальних шляхів і каналів для розв'язки чи вияву.

Характерною прикметою дисидентизму є це, що, звичайно, його виразниками стають одиниці, які у якомусь періоді свого життя або ідейно - солідаризувалися з поборюваною ними пізніше системою, або були навіть її видними речниками. Причини дисидентизму є різні, але у кожному випадку пізніший дисидент мусів на певному етапі збагнути внутрішню суперечність системи, якій він служив, мусів зрозуміти її шкідливість і згубність з погляду індивідуальних потреб і загальних (державних, національних, клясових, партійних і т.п.) інтересів.

Совєтський дисидентизм

Визрівання різних форм спротиву совєтській системі, чи тенденцій до її реформування, або, коротко, — совєтського дисидентизму — є предметом інтенсивних студій на Заході. Вага цього дисидентизму в тому, що він підрізує підвалини совєтської системи як такої і з цього здають собі прекрасно справу всі ті, хто сьогодні стоїть на сторожі цієї системи. Тому в ніякому випадку нас не повинні дивувати стосовані ними всякі превентивні і оборонні заходи. Більше того, ми вважаємо, що за ніяких умов речники совєтської системи не могтимуть рішитися на будь-яку ґрунтовнішу ревізію своїх позицій, враховуючи немину́чі катастрофальні для системи наслідки. Будь-які реформи в СССР мислимі тільки під кутом закріплення системи, а не її знищення, про що властиво йдеться всім противникам національного і соціяльного поневолення.

Варто буде у цьому контексті тільки відзначити, що сучасний дисидентизм в СССР як явище, що заіснувало у совєтській дійсності, є типовою для того роду дійсности формою спротиву. Очевидно, дисиденти в СССР мусять враховувати конкретні обставини і відповідно діяти, і для них зразком напевно служить аналогічний дисидентський рух в царській імперії. Цей рух тоді стосував подібні форми себевияву, маючи, однак, догідніші для цього умови, бо царська „охрана" далеко ще не дорівнювала совєтському КҐБ. Пізніші російські революції 1905 і 1917 років коренятьcя саме у цьому дисидентизмі, як це дуже докладно показав у своїй джерельній студії італійський дослідник Ф. Вентурі, пишучи про „Корені революції". Не випадковими також є в останні роки інтенсивні студії революційних рухів в російській імперії другої половини XIX і початку XX століть.

Совєтський дисидентизм не є якимсь однородним явищем. Між дисидентами в СССР є різні напрямки, які в більшій чи меншій мірі покриваються з різною інтерпретацією совєтської дійсности і критичних для неї державно - політичних, суспільних, господарських і, найважливіше, національних проблем. Під сучасну пору найбільш відомим назовні центром совєтського дисидентизму є сама Москва, але було б помилкою припускати, що на совєтській столиці дисидентизм в СССР кінчається. Гласність московських дисидентів зумовлена в першій мірі об'єктивними зовнішніми моментами, хоч, безперечно, не можна недоцінювати факту наявности серед російських дисидентів людей такого формату як Сахаров, Солженіцин, Медведєв, Амальрік. На зовсі має свій вплив поява таких російських дисидентів на Заході, як Ж. Медведєв, Валерій Чалідзе, Александер Волпін - Єсенін, а останньо поява самого Солженіцина.

(Закінчення буде).

Франц Липецький

КОНФУЦІЮС І МАО-ТСЕ-ТУНГ

Конфуціюс — це златинізоване прізвище китайського філософа Кінґ Фу-Тзу. Він народився в році 551 перед Христом у зубожілій шляхетській родині в провінції, яка тепер називається Шантунґ. Своє життя провів він на шуканні праці, мандруючи через феодальні королівства, на які тоді був поділений Китай, і шукаючи володаря, який згодився б впровадити в життя його ідеї державного ладу. Всього кілька місяців займав він становище міністра у своєму родинному стейті Лю. Поза тим був він безробітний і жив з ласки добрих людей та своїх однодумців. Помер в році 479, проживши 72 роки.

Подібно як Сократ, Конфуціюс вірив, що його ідеї продовжуватиме група його послідовників і він не помилився. Амбіцією Конфуціюса було привернути лад в хаотичній китайській спільноті. Китай того часу, триста років перед заснуванням першої династії, був сценою постійних воєн між ненажерливими февдальними князями, про яких Конфуціюс висловлювався як про людей, які цілий день начиняють свої шлунки різнородною поживою і про щось корисне нездібні думати.

В його уяві, володар повинен бути милосердний, поміркований і гуманний, отже, тип володаря, який, на його думку, існував у давній, спокійній добі. Злий є той володар, що володіє терором і фізичною силою. Добрий володар повинен володіти силою свого розуму і морального прикладу. Чесного володаря слухають без наказу — учив він у своїх творах.

Доктрина Конфуціюса була радше етичною ніж релігійною. Культивування чесноти — це ключ до політичного спокою — твердив він. Він вважав, що тільки плитка людина гонить за багатством. Він стояв на становищі, що кожна людина має право стати освіченою, але пропаґував ієрархічний порядок в суспільстві, в якому кожний повинен прийняти і виконувати приділену йому функцію. Особисте вдоволення повинно полягати в культивуванні чесноти, послуху, синівської шанобливости до батьків і милосердя до других.

Іронічно, деякі аспекти комуністичного правління віддзеркалюють ідеї Конфуціюса. Мао Тсе-Тунґ в молодому віці шість років студіював твори Конфуціюса і не позбувся їх впливу. У своїх чотиритомових „Вибраних творах" Мао покликується на твори різних політичних письменників, з них на 24 відсотки на твори Сталіна і на 22 відсотки на твори Конфуціюса.

Хоча Конфуціюс проповідував мир і порядок в суспільстві, він неменше поклав підвалини під традиційну китайську авторитетність. Кладучи натиск на обов'язок бути слухняним владі, він пропаґував, що для керування суспільними справами потрібна образована еліта, рід чесної, аристократичної верхівки. Тому, в очах комуністів, він сприяв глибокому поділові на пануючих і їм підкорених, що перечить принциповi Мао Тсе-Тунґа, що в пролетарському суспільстві влада належить до народу і він сам собою править (яка іронія у практиці). Ще більш образливим для комуністів є скрайнє антипролетарське нехтування Конфуціюсом фізичної праці, після якого вища каста людей повинна займатися духовими справами, а решта людей є створена до фізичної праці. Він твердить, що з природи люди є подібні до себе і що людська природа не змінюється, тільки освіта ділає на неї.

Мао Тсе-Тунґ відкидає цю саґу Конфуціюса і каже, що ціллю комуністів є перетворити людину, надавши їй пролетарський образ. В році 1942 Мао писав, що „людська природа не існує в абстракції, а має загальноклясовий характер". Для комуністів ідеї Конфуціюса віддзеркалюють тільки клясовий характер пануючої над невільниками аристократичної верхівки його епохи. Тому в останній т. зв. культурній революції Мао Тсе-Тунґ гостро критикує доктрину Конфуціюса і намагається зображену ним спокійну, слухняну і фаталістичну людину замінити на людину з бойовим і войовничим характером. На влаштовуваних урядом на червоному китайському континенті громадських зборах представляють Конфуціюса і його приклонників, включно з усуненим з уряду міністра оборони — Лін Піяо, блазнями, для яких місце на смітнику історії. Лін Піяо осуджують за те, що поширюючи „нісенітниці", голошені Конфуціюсом, намагався привернути в Китаї капіталістичний лад.

Як бачимо, і там підносять голови невдоволені з комуністичного режиму дисиденти і то на високих державних становищах, що не ворожить добра комунізмові, бо може перетворитися в початок кінця комуністичної системи правління.

Микола Приходько

ДО ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОНЦЕРТУ В ТОРОНТІ

Якось дивно трохи мені, що відбудуться часом чиїсь христини, чи справить хтось срібний ювілей одруження, зі збіркою на нашу пресу, — відразу прочитаєш десь „літературний" репортаж на дві колонки, з вичисленням славних імен, що розщедрилися на цілих 5 долярів друкованому слову. І дякують тим добродіям, низько вклоняючися. Може так і належить тому, що замість спокуси випити пляшку горілки, вирішив дати свого трудового доляра на наше громадське слово.

Але в Торонті, наприклад, відбувся недавно чудовий концерт, присвячений пам'яті нашого національного Пророка — Шевченка, і ні слова про те в нашій канадській пресі, дарма, що певно хтось написав про те.

З пересердя на ту дивну мовчанку, я вирішив написати бодай кілька слів про той концерт.

Насамперед, прибув на той концерт з Ню Йорку наш славний корифей Українського Національного Театру Леся Курбаса — Йосип Йосипович Гірняк!

Співають у пісні, що недавно прибула сюди з відділу київської пропаґанди для еміґрантів: „Як не любити тебе, Україно!.." Дуже гарна пісня (і Китастий напевно її повинен заспівати із своїми бандуристами, від серця, без пропаґандивного наміру, так само, як повинен її співати наш відомий артист Гошуляк). І я пригадав її, коли побачив недавно в Торонті мого славного приятеля (тоді з люлькою, а тепер уже не палить), ще з Міттенвальду, мого „товариша по нещастю" з Сибірських мандрів, невмирущого Йосипа Гірняка, що деклямував на тутешньому Шевченківському концерті Шевченківські поеми „Юродивий" і „Сон".

Та ще й як деклямував, маючи десь біля 80-тки! Найменша інтонація його майстерного слова лягала на серце слухачів. Не дарма українське Торонто, що любить його так сердечно, привітало нашого славного корифея овацією.

Слава нашому унікальному соборникові Гірнякові, що в такому віці ще має вогонь у своєму надхненному серці наснагу запалити вогнем багато інших українських сердець!

І хай ніхто з тих, що ще читають на еміґрації, не проминe прочитати його найпізнішу полум'яну статтю в „Сучасності", адресовану до недобитків „Березоля". Гріх би ліг на наших видавців, коли б вони не видали книжкою збірку тих надзвичайних статтей нашого високо - талановитого й динамічного автора Йосипа Гірняка. І не тоді, як йому заспівають Вічная Пам'ять, а ще тепер, коли таке видання дасть йому надхнення прожити ще принаймні 20 років, на славу всім нам — утікачам з Рідної Землі.

І гріх також буде Йосипові Гірнякові (і я казав йому те), якщо він не попросить дозволу у своєї дружини сісти спокійно — написати книжку: „Від Львова до Ухт-Печори і до Статуї Свободи". Во тільки такий шлях міг викувати таку надзвичайну людину, як наш унікальний Йосип Гірняк!.

То взагалі був концерт українських театральних зірок, навіть дивно, що так він скомбінувався успішно:

На сцені запорізький (також) Йосип Гошуляк — провідний соліст Канадської опери. Син української стражденної матері, що мала в злиднях десятеро діток і побивалася за ними, як „чайка при битій дорозі". І виростила, несподівано, сина соколиного, собі на втіху, а нам на славу. Завоював він собі належне місце вже на могутній канадській землі — і професійне, в центральній бібліотеці Торонта і на сцені новонародженої Канадської опери, як її співтворець. Він здобув там почесне місце своїм надзвичайним голосом, народженим ще в Україні.

Співав він чудово на цьому концерті: Шевченкову поему „Чернець" композиції Верикiвського, яку ще ніхто не виконував на цьому континенті; думу з поеми „Сліпий"; поему „Сон"; „Давно те минуло"; „Доля".

На жаль, правдою є, не знаю чия, приказка: „Нема пророка в своєму царстві". Так буває часом з нашим славним Гошуляком і з іншими також.

Пригадую, як звеличав він урочисту службу нашого українського Верховного Архиєпископа Сліпого, коли приїхав він до Торонта. Питали тоді мене канадці, присутні там: „То певно якись славний оперовий співак!" Я казав так, то є наш український соліст з Канадської

(Закінчення на стор. 3-ій)

Антін Рудницький

ЗУСТРІЧІ ІЗ СВІТОВИМ ІМПРЕСАРІО

(З приводу смерти Соль Юрока)

Газети в усьому культурному світі подали недавно вістку, що 5 березня ц. р. у Ню Йорку, під час зустрічі з своїм приятелем, банкіром Дейвідом Рокефеллером, у його бюрі, помер нагло внаслідок удару серця, відомий імпресаріо, чи пак концертовий менажер, Соль Юрок. На протязі кількадесяти років своєї діяльности — він помер, маючи 85 років — Юрок був представником десятків, а то й сотень найбільших віртуозів, співаків і балетних зірок світу, організуючи їх концерти. Між цими артистами були такі корифеї танкового мистецтва, як Анна Павлова й Айзадора Дункан, такі велетні співочого світу, як Шаляпін і Мар'ян Андерсон, такі віртуози-піяністи — у наших часах — як Артур Рубінштайн, Ван Клайбурн, Еміль Гілес, Святослав Ріхтер, Владимір Ашкеназі — три останні з СССР, такі скрипалі, як Міша Ельман, Натан Мільштайн, Айзак Стерн, Давид Ойстрах(до речі, всі вони — уродженці Україна), ґітарист Андрес Сеґовія, і багато інших.

Крім концертів окремих артистів Юрок (прізвище якого серед українців неправильно вимовляли „Гурок") організував також виступи на велику скалю цілих груп і ансамблів. Між ними він привіз з виставами до Америки славнозвісні драматичні театри, французьку „Комеді Франсез", лондонський театр „Олд Вік", японський „Кабукі" і інші. Але його спеціяльною любов'ю були балети. Після того, як він привіз до Америки й показав тут найкращі західньоевропейські балетні ансамблі, з Монте Карльо та лондонський „Садлер Целс. Він був першим, якому вдалося дістати дозвіл і від американського і від совєтського урядів, привезти з СССР до Америки такі передові балети, як Мойсєєва, „Большого театру" в Москві, український балет Вірського і ін. На всіх цих „своїх" артистах і імпрезах він доробився великого майна (газети подавали, що при полагодженню розводових формальностей його дружина одержала від Юрока суму три мільйони долярів плюс стільки-то й стільки тисяч місячних аліментів), не дивлячися на те, що приїхавши до Америки ,маючи вісімнадцять років з України, де він народився недалеко Харкова, мав у кишені всього... півтора доляра. В Україні він працював у крамниці з залізом і кінською упряжю, в ЗСА брався з початку за все, що попало (на „посаді" трамваєвого кондуктора в Філядельфії невтримався, бо не зумів правильно, по-англійськи, викликати назви вулиць). Але коли зустрів тут давнього знайомого з України, скрипаля, Єфрема Цимбалістого, такого ж тоді бідолаху, як і він, за всі заощаджені гроші влаштував йому концерт — такий успішний, що за ним слідував другий, третій, десятий, вже з різними артистами, і врешті назва „S. Hurok presents" — „С. Юрок представляє" — стала відомою в усьому світі, як синонім найбільших імен і найбільших мистецьких імпрез.

Здавалося б, що людина, яка понад півстоліття безперервно жила в світі музики й мистецтва взагалі, без упину мала до діла з сотнями найбільших музик світу й правдоподібно чула безліч їх концертів на найвищому мистецькому рівні, здавалося б, що така людина повинна би чимало знати про мистецтво взагалі, а музичну ділянку зокрема. Бо й як же інакше така людина могла б вибирати й анґажувати інколи й цілком невідомих артистів, чи віртуозів й робити їх опісля зірками світової величини?!.

На ділі, з Юроком було інакше: усе знання музики, чи мистецтва йому заступала своєрідна інтуїція і вичуття, хто й що може подобатися публіці — якийсь спеціяльний шостий змисл, питомий саме того роду організаторам і підприємцям „на велику скалю". Сам він писав про те, як наприклад, він підписав багаторічний контракт з зовсім невідомою молодою негритянською співачкою з Філядельфії, яку припадково почув у Парижі. Слухаючи її, Юрок почув „немов би мурашки по всьому тілі" та під враженням її співу, його руки стали мокрі від поту. Це й вистачило, щоб негайно підписати з нею контракт!.. Цією співачкою була Мар'ян Андерсон, яка скоро опісля, завдяки концертам ,які їй влаштовував Юрок в усьому світі — ну, й очевидно, в першу чергу завдяки своєму голосові й артизмові — стала однією з передових співачок. Цей випадок характеристичний, щоб мати уяву про „мистецькі" критерії, якими керувався Юрок при виборі артистів — у цьому випадку, „мурашки по тілі" і т. п.!.

З двох доволі довгих особистих зустрічей з Юроком, одна в справі моєї дружини, друга в моїй власній, ми мали нагоду самі кинути оком „за куліси" діяльности цього найбільшого сучасного концертового імпресаріо.

Вже на другий день після нашого приїзду на концерти до Америки, з початком грудня 1937 р., в домі мого давнього друга Михайла Гайворонського, ми вперше зустрілися з Олександром Кошицем (з яким опісля, аж до його смерти, нас єднала сердечна приязнь). На цій зустрічі музикування й співові Марії Сокіл, моєї дружини, не було кінця. Кошиць слухав... і зі зворушення плакав. А наступного дня, дружина мала від нього телефон: „...Я тількищо говорив про Вас з Юроком"... Він дуже зацікавлений, каже, що вже віддавна чекає на співачку зпоза залізної завіси ... просить зайти до нього негайно..."

Прийшли ми до „офісу" Юрока на 5-ій Евеню. Юрок прийняв нас у своїй люксусовій кімнаті більше, як тепло, сердечно. Негайно почав розпитувати про діяльність дружини в оперових театрах, про її репертуар, про програми, які вона могла би й хотіла б співати в Америці — очевидно, в концертах ним тут організованих — про можливості

(Продовження на стор. 4-ій.)

ДО ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО КОНЦЕРТУ В ТОРОНТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

опери. І я почувався так, ніби і я приймав якусь участь у тій величній церемонії.

„Забулося..." як писав Шевченко... Чомусь мовчать наші часописи про Гошуляка.

І елеґантна Марта Кокольська також звеличила той концерт своїм сердечним, оксамитним співом, прилетівши з Ню Йорку до Торонта, під особистою охороною Йосипа Гірняка, з Шевченківськими співучими поезіями: „ Не вернуся"; „Якби мені черевики" (добре, що чарівна Марта нарешті могла купити їх в Ню Йорку), „Не розпитуй, бабусенько", „Гей, гоя, гоя!"

Чудова Марта! Мабуть нелегко було заснути після того співу таким самітним слухачам як я, наприклад, що ще пам'ятають поезію Сосюри:

„Пам'ятаю, вишні
доспівали,
Наливались соком
у саду..."

А з тим усім, — ще надзвичайний акомпаньямент артисничної Тетяни Ткаченко — концертової піяністки з Київської консерваторії і сьогоднішньої професорки піяно в консерваторії Торонта.

Я не є музикальний критик, але, мені здається, маю право назватися кваліфікованим слухачем. І я ввесь час відчував натхнення того майстерного, чутливого акомпаньяменту.

Я пригадую пані Тетяну ще весняною юначкою, коли вона 1942 року здобула першу нагороду „молодих талантів" в Києві. І так радісно, що дехто з тих талантів, як і наша співачка Ганна Колесник, вирвався у вільний світ!

А перед початком того мистецького Шевченківського концерту, вступне слово мав наш славний Улас Самчук, письменник і філософ. Йому також, як і Гірнякові, треба дожити до століття на славу нашої літератури.

А після громадського концерту був приватній, орнаментальний — у господі пані Ткаченко. Співали Самчук і Приходько волинський дует „Ой п'є вдова, ґуляє, вона про смерть не дбає...", було чудове, фолкльорне Замарстинівське слово Йосипа Йосиповича, деклямував свої нові поезії Борис Олександрів. І напекла Таніна мама таких чудових київських пиріжків з м'ясом.

Не забули пом'янути нашого невмирущого Кобзаря „не злим, тихим словом".

Висока Музична Школа Джуліярд

У ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ 1974 РОКУ
о год. 6:00 вечора

— влаштовує —

КОНЦЕРТ

ЮЛІЯНИ ОСІНЧУК

ПІЯНІСТКИ

ЗАЛЯ PAUL RECITAL HALL
THE JUILLIARD SCHOOL, LINCOLN CENTER
Вхід при 66 St., between Broadway & Amsterdam Ave.

В програмі: ГЕНДЕЛ, ШУМАН, ШОПЕН, ЛІСТ.

Вступ вільний.

ЕТНОГЕНЕТИЧНІ БАДАННЯ УКРАЇНЦІВ
(заборонені в УССР)

ЧИ У ВАС КОЗАЦЬКА КРОВ?

ПРІБКИ КРОВИ ВІД СТАРШИХ ТА МОЛОДИ

будуть побирані

24-го березня 1974 р. по ранніх Богослуженнях у церкві Чесного Хреста на Асторії, Н. Й.

Одночасно та БЕЗКОШТОВНО БАДАТИМЕМО ТИСК ВАШОЇ КРОВИ.

З доручення УЛТПА

д-р М. ДРАГАН

Український Спортовий Клюб Ню Йорк
33 East 7th Street, NEW YORK, N. Y.

Субота, 30-го березня 1974 року

Година 7-ма веч.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

На порядку нарад: інвестиція грошей з продажі площі, різні справи.

Якщо в означеній годині не явиться приписана статутом кількість членів (25%), то Надзвичайні Загальні Збори відбудуться півгодини пізніше, т. є о годині 7:30 веч. в тому самому приміщенні і з тим самим порядком нарад без огляду на кількість присутніх.

Просимо на ці важливі збори прибути точно в означеній годині.

СЛОВ'ЯНСЬКО ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ

запрошує на

ДУХОВНИЙ КОНЦЕРТ

який відбудеться

в неділю, 24-го березня 1974 року
о год. 3-ій по пол.

Особливу увагу заслуговує мистецьке виконання губної гармонії нашим гостем із Европи, заслуженим в цій ділянці.

Адреса: EVANGELICAL COVENANT CHURCH
390 Orange Street, New Haven, Conn. 06511

ВХІД ВІЛЬНИЙ. Rev. PETER GORDIEJEW

В глибокому смутку повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що дня 19-го березня 1974 року після довгої недуги, відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

АНАСТАЗІЯ МАРТИНЮК

ПАНАХИДА у четвер, 21-го березня 1974 р. о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні McNerney-Burnadz при 371 Lakeview Ave., Clifton, N.J.

ПОХОРОН у п'ятницю, 22-го березня 1974 р. о год. 8:30 ранку з цього ж похоронного заведення до церкви св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а опісля на цвинтар Mount Calvary в Патерсон, Н. Дж.

Горем прибиті:

СТЕФАН — муж
МАРІЯ БОРБИЧ з мужем ІВАНОМ — донька
ОКСАНА й ІРКА — внучки

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п. Д-р АННИ ГАНКЕВИЧ ХОРНАВОЇ

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

25-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в РИМІ, в церкві СВ. СЕРГІЯ і ВАКХА;
25-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й., в церкві ПРЕСВ. ТРОЙЦІ;
26-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в НЮАРКУ, Н. Дж., в церкві СВ. І. ХРЕСТИТЕЛЯ, о год. 8-ій ранку;
26-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в НЮ ЙОРКУ, Н. Й., в церкві СВ. ЮРА, о год. 9-ій ранку;
26-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в ЙОНКЕРСІ, Н. Й., в церкві СВ. МИХАЇЛА, год. 8-ма ранку;
26-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в БАЛТІМОР, Мд., в церкві СВ. МИХАЇЛА, год. 6:30 ранку;
26-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в ЕДМОНТОН, Альберта, Канада, в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА, о год. 8-ій ранку;
26-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в ЧИКАГО, Ілл., в церкві СВ. МИКОЛАЯ, год. 8-ма ранку;
26-го БЕРЕЗНЯ ц. р. в ЧИКАҐО, Ілл., в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА й ОЛЬГИ, год. 8-ма ранку.

Просимо згадати в ці дні Покійну в своїх молитвах.

СЕСТРИ, БРАТИ і РОДИНА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

св. п.

Проф. ЛЕВА М. ПОПОВИЧА

відслужені будуть

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в РИМІ;
в НЮ ЙОРКУ, в церкві СВ. ЮРА, в П'ЯТНИЦЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 6:30 ранку;
в НЮ ГЕЙВЕНІ, в церкві СВ. МИХАЇЛА, в П'ЯТНИЦЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 9-ій рано;
в БОСТОНІ, в церкві ЦАРЯ ХРИСТА, в П'ЯТНИЦЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1974 р. о год. 9-ій рано;
в ПАССЕЙКУ, в церкві СВ. О. МИКОЛАЯ, в П'ЯТНИЦЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1974 р. о год. 6:30 ранку;
у ВИППАНІ, Н. Дж., в церкві СВ. ЙОСАФАТА, в СУБОТУ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 4-ій по пол.

Просимо всіх Членів 10-го Куреня УПС „Чорноморці" взяти участь у відправі у Виппані.

Приятелів і Знайомих про молитви за спокій душі Покійного просять —

вдова — ЯРОСЛАВА
сини: АНАТОЛЬ і ОЛЕСЬ
з Дружинами

В СЬОМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Невіджалуваного

бл. п.

Інж. ЕВГЕНА ЛИЦИНЯКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 23-го березня 1974 року
о год. 7-ій вечора
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

Свояків, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в молитвах.

СЕСТРИ і РІДНЯ

На „ЦЕРКВУ В ПОТРЕБІ"
зложили замість квітів на могилу

бл. п. ОСИПА ДАЦКА
(+1973 р. в Чикаґо, Ілл.)

Софія РАДЬО	$20.00

У пам'ять Покійної

ІВАННИ з МУЛИЦЬКИХ ЧЕРНИГИ

МУЛИЦЬКІ Микола і Єлисавета	$35.00
КОПИСТИНСЬКІ Олександер і Люба	25.00
ГРИНЬ Іванна	25.00
КУЗЬМИ Роман і Мелянія	25.00
ВЕРЕСЮК Ніна	25.00
ТЕСЛІ Іван і Ірена	25.00

Т-ВО ЗА ПАТРІЯРХАТ, ВІДДІЛ ГАРТФОРД

Замість квітів на могилу Дорогої нам і Незабутньої

бл. п. Ліди з Годованців Гавриляк

на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді
зложили 30.00 долярів

Христина ҐАПИНСЬКА-ЛАШЕВСЬКА
Марія ЛИЦИНЯК СПЕЦЬ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Катерини з Волинців Кручової

складаємо 25.00 долярів
на „Церкву в Потребі".

Сентрал Айслiп, Н.Й. Д-р Роман й Ольга МОРОЗИ

НАША ПОДЯКА

З Волі Всевишнього Творця Всесвіту, на світанні дня 16-го січня 1974-го року, відійшов у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, ВАТЬКО і ДІДУСЬ

ВОЛОДИМИР ДАРМОХВАЛ

Цією дорогою із усіх глибин зболілої душі висловлюю найсердечніші вислови подяки моїм Приятелям, Знайомим і всім Іншим, які так численно зійшлися взяти участь у релігійних відправах в похоронному заведенні, в Церкві та віддали останню прислугу Покійному на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж., а мені теплими словами намагалися облегшити гіркий смуток у важкому горю.

Всім тим, які особисто, листовно, телефонічно і в пресі висловили мені свої так щирі співчуття.

Я безмірно вдячна Шановній п. Олі Кузьмович, яка перша прилинула з неоціненими порадами і щиро-родинно зайнялася підготовкою поминального обіду, зарівно щиро дякую Дорогій п. Стасі Мілянич за її поради та велику поміч в різних справах.

Виявляю глибоку вдячність Дорогому приятелеві Покійного Мужа, д-рові Ярославові Падохові, що не жалуючи часу й труду, написав гарну статтю про мого Мужа і помістив її в часописі.

Щиро дякую о. Левові Голдейнду, ЧСВВ, за відправу Парастасу і Панахид, за відправлення Поминальної Служби Божої, за відпровадження Покійного Мужа на цвинтар і за похоронні відправи там же та за особливо тепле Його згадання на поминальному обіді.

Не менше дякую о. пароховi д-рові Володимирові Гавлічеві за відправу Панахиди в церкві св. Юра враз із о. Левом в дні похоронів та за щиру прощальну проповідь, в якій підкреслював особисті та громадські прикмети Покійного.

Особливо підкреслюю вияви вдячності зболілого серця всім Сеньйорам і Старшим Пластунам Загону Червона Калина — Дорогим Братчикам Покійного Мужа, які в тих самих пластових одностроях, що й Він у домовині, явилися так численно з прапором і з курінним знаменом для звеличення сумних обрядів. Які прибули, щоб в останнє переносити, перевезти і занести частину мого Серця в свого Друга-Братчика, на послідній перестанок, до відходу на остаточну ватру вічности. Ще й нині чую жалібні тони сурми останнього апелю, що так чітко увиразнили межу мого розстання із Дорогим Мужем та Батьком наших дітей. Болюче сурмління ст. пл. Юрія Шевчука та сумна мелодія товаришів із пісні про відлітаючих журавлів, з-під серця вижимали всі залишки виплаканих сліз, які нехай будуть щирою вдячністю усім Його Братчикам-Друзям. Зарівно велике спаси-біг Співакам хору Загону Червоної Калини та Членам „Думки", що підсилювали його, а головно Шановному диригентові мец. Леонтію Крушельницькому, за так гарний спів.

Направду щиро-сердечно дякую усім промовцям над домовиною в похоронному заведенні: пл. сен. інж. Романові Рогожі, який прощав Покійного від Начального Пластуна д-ра Юрія Старосольського та від найвищих пластових установ — Головної Пластової Ради і Головної Пластової Булави, як голова тієї останньої; пл. сен. д-рові Миколі Ценкові, який як голова Комітету Стрийщини, прощав Покійного, як свого заступника в тому ж Комітеті; Шановному інж. Андрієві Пащукові від Українського Гарвардського Центру і ФКУ.

Не меншою вдячністю обдаровую Дорогого Приятеля та Друга ще з молодих літ Покійного, дир. Миколу Бігуна з Клівленду, який над свіжою, чорною могилою прощав Товариша Зброї з Пластової Сотні УГА і від членів Окружної Команди УВО в Стрию, в яких рядах і Володимир боровся, та всіх інших, що під час тризни згадували теплими словами різні прикмети та заслуги Покійного Мужа. Як пл. сен. Павло Дорожинський, голова КПС, що промовляв від Крайової Пластової Старшини і Ради, пластової кооперативи „Молоде Життя" та Пластової Фундації; п. Роман Скоробогатий від Союзу Купців; інж. Іван Жуковський від Літературно-Мистецького Клюбу і Центрального Об'єднання Буковинців; інж. Атанас Мілянич від Українського Соціологічного Інституту; мґр Ярослав Рак, що згадував про збіркову акцію Покійного на удержання Українського Тайного Університету; п. Гриць Яремчук промовляв від вояків Першої Дивізії; д-р Микола Ценко, згадував про діяльність Покійного в часах табору переселенців в Байройті (Німеччина); інж. Володимир Камула прощав Покійного від сен. куреня Лісові Чорти та на кінець промовляв сьогочасний отаман Загону Червона Калина пл. сен. Ігор Сохан, який прощав братчика Володимира від усіх друзів обох куренів Загону, сеньйорського і ст.-пластунського.

Усім-усім Вам складаю найщирішу подяку — і за прегарний вінок від друзів Загону Червона Калина і за інші вінки та квіти принесені впослідне мойому Мужеві, які Він так завжди любив, і всім Тим спаси, спаси-біг за численні пожертви зложені на Служби Божі, за ті щедрі подарунки, що замість квітів на свіжу могилу, дали гарну суму 700.00 дол. на видавничий фонд пластового журналу „Юнака" і за зібрані „нев'янучі квіти" колишніх жителів Стрийщини, які в пам'ять Покійного зібрали 250.00 дол. на видання Альманаха Стрийщини. Та дуже-дуже дякую Дорогій Родині за 200-доляровий подарунок безсмертних квіток на „Церкву в Потребі" та рівнож дякую п. мец. Володимирові Сенежакові за переслаких 20.00 дол. на ту саму благородну ціль.

А одержану подяку від Верховного Архиєпископа, Митрополита нашого Кардинала Сліпого, передаю Вам усім за все як свою, Блаженнішого устами — „Молю Всевишнього, щоб відплатив всім всещедро, а душу Покійного вінчав нетлінним вінцем у щасливій вічності".

ОЛЬГА ДАРМОХВАЛ з ДІТЬМИ

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ УКРАЇНСЬКИХ ЕВРОПЕЙСЬКИХ АНСАМБЛІВ (СУБ) З ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

під ласкавим патронатом Ради для Справ Культури при СКВУ, УККА й КУК

Хор „Гомін"

Диригент ЯРОСЛАВ БАБУНЯК. Акомпаньятор ВІЛЬЯМ ДЖОНС

Хор „Гомін" перлун численних Міжнародних Фестивалів і т. д. — Носій української пісні в Европі останніх 25 років.

Народний балет „Орлик"

Хореографи: ДМИТРО ПАРАДЮК і МАРІЯ БАБИЧ

„Орлик" перлун численних Міжнародних Фестивалів і т. п. Гідний представник українського танку в Европі за останні чверть століття.

Володимир Луців
(гість-артист)
міжнародної слави тенор
і бандурист

СИРАКЮЗИ — у П'ЯТНИЦЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 8-ій вечора
Заля: NOTTINGHAM HIGH SCHOOL AUDITORIUM
Meadowbrook Drive, Syracuse, N.Y.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ — у СУБОТУ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 6:30 вечора
Заля: CENTRAL HIGH SCHOOL, Ogontz & Olney Sts., Philadelphia, Pa.

НЮ ЙОРК — у НЕДІЛЮ, 24-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 4-ій по пол.
Заля: FASHION INSTITUTE, 225 West 24th St., New York, N. Y.
Квитки до набуття — Арка і Ево.

ЙОНКЕРС — у ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7-ій вечора
Заля: УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.

ПІТТСБУРГ — у СЕРЕДУ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
Заля: CARNEGIE MUSIC HALL, Forbes Ave., Oakland, Pittsburgh, Pa.

КЛІВЛЕНД — у П'ЯТНИЦЮ, 29-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
Заля: PARMA SENIOR HIGH SCHOOL AUDITORIUM,
6285 West 54th Street, Parma, Ohio

ДЕТРОЙТ — у СУБОТУ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
Заля: FITZGERALD HIGH при вул. Ryan у WARREN, Michigan

ЧИКАҐО — у НЕДІЛЮ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 3-ій по пол. і 7-ій веч.
Заля: CHOPIN SCHOOL AUDITORIUM, Rice & Western Aves., Chicago, Ill.

- Квитки вступу можна набувати в кожній театральній залі у день концерту, як також наперед в українських книгарнях, крамницях, тощо.
- По концерті в Ню Йорку відбудеться за запрошеннями, зустріч з Гістьми в Українському Народному Домі.

„Нови Дзєннік" відзначив третій рік своєї появи

Джерзі Ситі. — Польський щоденник „Нови Дзєннік", що почав появлятися у цьому місті у безпосередньому сусідстві „Свободи" після закриття газети „Нови свят" перед трьома роками, відзначав своє триліття. Причиною відзначування того роду річниці було бажання довести до відома польського громадянства в ЗСА і читачів газети, що щоденник перетривав найбільш критичний період у своєму початковому існуванні і має всі дані на дальшу появу. У статті з приводу цієї річниці між іншим подано цікаві спостереження, які мають ширший інтерес і то не тільки для поляків в ЗСА.

„Слідкуючи за балянсами, аналізуючи маліюче число передплатників і читачів, непропорційно високі кошти утримання надто великої друкарні, ми шукали нової концепції" — читаємо у статті. „Остаточна дефініція була проста, але розв'язка важка. Ми дійшли до переконання, що нова газета, якщо заіснує, мусить бути дуже пов'язана з Польонією і її проблемами, мати незалежне обличчя, протиставитися комуністичній дійсності в Польщі, боротися за справу Польщі і Польонії та підходити динамічно до поточної проблематики. Крім того, вона повинна мати до диспозиції модерну офсетову друкарню, яка дає значно дешевшу продукцію".

Далі, в статті вказується на трудноці із здобуттям для газети редакційного персоналу, який знав би польську мову. „Ця приманлива професія не має багато кандидатів серед американських поляків. Але і з цією проблемою якось ми зуміли дати собі раду". Видавцям пощастило, „проломати процес маління польсько-американської преси", — відзначується в статті ,яка, не зважаючи на всі трудноці, що на них натрапляє того роду газета, наповнена значним отимізмом щодо майбутнього.

У редакційній статті про „Польське слово" редакція вказує на важливість збереження в ЗСА преси польською мовою, бо „польська мова є важливішим чинником польської культури як у випадку інших культур". В оцінці редакції газети „преса польською мовою є необхідна для збереження нашої окремішности, нашої вартости як чинника в загальноамериканській цивілізації, нашого зв'язу з народом в його відвічному осідку".

ЗУСТРІЧІ ІЗ СВІТОВИМ ІМПРЕСАРІО

(Продовження зі стор. 2-ої)

дат, і т. п., і т. п. Здавалося, що все на найкращій дорозі і ще хвилина-дві й контракт з Юроком буде підписаний. Коли несподівано він перейшов на тему реклями і каже: „...очевидно, я буду реклямувати Вас, як совєтську співачку... Не уявляєте, яку це викличе сенсацію : перша совєтська співачка в Америці!.." Ми остовпіли й заніміли... невже Юрок забув, що саме сказав йому Кошиць про Марію Сокіл?!. Опритомнівши, так би мовити, дружина сказала Юрокові, що його ідея такої реклями в її випадку цілком неможлива, бо поперше, не дивлячися на те, що співала в харківській й київській операх, вона ніколи не погодилася б на те, щоб її реклямувати, як совєтську співачку, подруге, кожна реклята про неї мусіла б ясно тільки й єдино підкреслювати, що вона — українська співачка.

Тепер, у чергу, занімів Юрок. Ще ми обмінялися чемностевими фразами й інтерв'ю закінчилося... Зацікавлення Юрока новою співачкою — до речі, якої він не чув і навіть не виявив бажання послухати, очевидно всеціло покладаючися на захоплені слова рекомендації Кошиця — скінчилося, коли він довідався, що не може її показати в Америці, як білого крука — першу чисто совєтську"...

Удруге я зустрівся з Юроком декілька місяців пізніше, в травні 1938 р. на протязі цих декількох місяців, у міжчасі, ми роз'їжджали з концертами — мали їх двадцять п'ять — в різних містах ЗСА. Коли ми були в Чикаґо, я познайомився там з тогочасним диригентом тамошньої симфонічної оркестри оґаденським німцем, Фредириком Стоком, з яким ми мали чимало спільних знайомих в музичних колах Німеччини. У ході розмови Сток виявив зацікавлення моїми композиціями, особливо арією симфонічною, про недавнє виконання якої він чув. Коли я йому приніс її на другий день, він, переглянувши її, сказав: „... цим твором Ви можете зробити гроші, бо він може зацікавити Юрока... він якраз плянує привезти до Америки, вперше, балет з Монте Карльо, і я чув, що для цього балету потрібні якісь нові симфонічно-оркестрові твори... Я йому негайно напишу про цей Ваш твір...

І справді, коли після ще декількох концертів ми незабаром вернулися до Ню Йорку, на мене чекав лист з бюра Юрока, з проханням потелефонувати туди якнайскоріше. Коли я це зробив, секретарка негайно назначила мені зустріч з Юроком.

Пішов я до нього з оркестровою партитурою у течці, певний, що він захоче її послухати коли я її йому задемонструй на фортепьяні, чи може розуміється на музичних гієрогліфах так добре, що сам схоче її переглянути?!

Не вгадав я ні одного, ні другого. Сказав мені Юрок: „... Сток дуже похвалив Ваш оркестровий твір і я ним зацікавлений у зв'язку з балетом з Монте Карльо, який пляную спровадити..., але на музиці я нічого нерозуміюся, тому цей твір мусить послухати мій музичний директор. Але він тепер в Европі, куди й я їду на днях... Отже: чи ми могли б з Вами зустрітися в червні, в Парижі?!. При тому дав мені свою карточку з назвою паризького готелю та своїм — секретним— номером телефону. Тому, що ми на літо збиралися їхати до Европи і впершу чергу до Парижу (до речі цю подорож ми тоді зробили найбільшим німецьким кораблем „Европа", спільно з тогочасним головним редактором „Свободи", пок. д-ром Л. Мишугою), то пропозиція Юрока була мені вигідною й ми сказали собі „до побачення незабаром у Парижі".

Та навіть Юрок не міг передбачити несподіванок з балетом, в якому у зв'язку з особою головного танцюриста й хореографа, Леоніда Масіна, трапився переворот і розлам. І так, коли я потелефонував у Парижі до готелю Юрока, як ми умовилися, мені передали, що Юрок у Лондоні, де старається поладнати цю балетову кризу, і чи я міг би приїхати туди? Маючи вже заздалегідь пороблені пляни, які я не міг змінити, та й не будучи певним, чи несподівано Юрок не виїде кудись з Лондону, я туди не поїхав. А тому, що балет з Монте Карльо в наступному сезоні таки не приїхав до Америки, вся справа балету пішла в забуття...

Після довгих років ми ще зустріли Юрока двічі: раз по концерті Артура Рубінштайна в Нюарку, коли входили до „артистичної" кімнати відвідати його, з неї власне виходив Юрок; другий раз по концерті Бели Руденко, яка чекала на нас у своїй кімнаті, щоб поговорити, ще заки почне збиратися юрба „автографників". Коли ми підійшли, побачили, що з нею Юрок. Ми привіталися — як і тоді в кімнаті Рубінштайна — і це було востаннє, коли ми його бачили — найбільшого імпресарія світу ,ім'я якого відоме було усім музикам — колишнього торгівця залізом і кінською упряжю в Україні, який висів на беріг Америки з півтора долярами у кишені...

Відбулася XI зустріч представників спілок письменників СССР та сателітніх держав

Прага. — „Літературная газета" з 13 березня опублікувала мироку інформацію про XI зустріч представників спілок письменників СССР, Болгарії, Угорщини, Чехо-Словаччини, Східньої Німеччини, Північного В'єтнаму, Куби, Монголії, Польщі, Румунії. Спілку письменників СССР репрезентували перший секретар правління Спілки Г. Марков, який був головою делеґації, секретар правління — Ю. Верченко та голова Іноземної комісії спілки А. Косоруков. Як можна б передбачати, на зустрічі не була представлена ні одна спілка ні одної із совєтських республік. Не було там і представників спілок Української ССР та Білоруської ССР, хоч ці дві совєтські республіки нібито є активні на міжнародній арені, а навіть є репрезентовані в ЮНЕСКО. Інформуючи про цю зустріч, що тривала від 5-7 березня, совєтська газета пише, що „упродовж трьох днів учасники зустрічі ділилися досвідом творчої та організаційної роботи спілок письменників соціялістичних країн в 1973 році, розглядали питання дальшого розвитку співробітництва соціялістичних літератур у світлі рішень Всесвітнього конґресу миролюбних сил в Москві, обмірковували форми допомоги письменникам В'єтнаму та Чіле."

ПОМЕР ОЛЕКСІЙ ШОВКУНЕНКО

Київ. — Совєтська преса повідомила про те, що 12 березня помер на дев'яностому році життя видатний український живописець, майстер пейзажу, лавреат державної премії ім. Тараса Шевченка, Олексій О. Шовкуненко.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

ВУНСАКЕТ, Род. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 206 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. Є важні справи до полагодження, тому проситься чл. прибути. — Управа.

ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ БАСЕЙНУ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ!

В неділю, 24-го березня 1974 року
о год. 2-ій по полудні
в залі УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ СВ. МИКОЛАЯ
438 Вест Пайн Ст., Маганой Ситі, Па.
— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делеґати та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

Бервик 164, 333	Мек Аду 7
Централія 90	Майнерсвил 78, 129, 265
Колдейл 201	Мт. Кармел 2
Френквил 242, 382	Нортумберленд 357
Фрiленд 429	Шамокін 1
Гезлетон 85	Шенандоаг 98
Маганой Ситі 395	Ст. Клер 9, 31, 228

В ПРОГРАМІ:
1. Звіти Окружної Управи і дискусія;
2. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
3. Доповіді;
4. Обговорення і схвалення пляну праці Округи на 1974 рік.

У зборах візьмуть участь:
МАРІЯ ДУШНИК, заступник гол. предсідника,
СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і асистент керівника Організаційного Відділу.

До участи в зборах запрошені також всі Члени УНСоюзу і загал Українського Громадянства околиці.

М. Генкош, гол. — Г. Словік, секр.

Український Народний Союз
— проголошує —

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ на академічний рік 1974-75

Стипендії будуть призначені Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних коледжів та університетів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), потребі фінансової допомоги та активности в українському громадському та зокрема студентському, житті.

Подання слід вносити до 31-го березня 1974 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
30 Montgomery Street — Jersey City, N.J. 07303

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — $2.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, балі, продаж домів і т. д.) — $3.00

ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по — $3.00
за інч за кожного рода оголошення.

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — $6.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — $8.50
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти — 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ТАРЗАН, Ч. 7089 Буря продовжується

Буря продовжується з години на годину... Виючі вітри творять контраст із тишею в схоронищі.

Скажи мені, Іто, чи ти далі захоплений життям у джунґлях?

Якщо ми були б у лісі тепер, то я не був би дуже щасливим, Тарзане!

Іта схоронище також не таке досконале... Він не бачить, що недалекий потік починає наповняти свої береги!